

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Mailovschi Ion Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 14.02.2017 – 12.12.2018;*
2. *instanța de apel: 04.02.2019 – 26.06.2019;*
3. *instanța de recurs: 12.09.2019 – 29.01.2020.*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 12.12.2018, ÎS Mailovschi Ion fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de un an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, numindu-i lui Mailovschi Ion termen de probă pentru corijare și reeducare, pe perioada de 1 (unu) an de zile.

Conform art. 90 alin. (6) lit. a) Cod penal, Mailovschi Ion a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

S-a încasat de la Mailovschi Ion în beneficiul lui Papămeri Petru suma de 4 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Acțiunea civilă a părții vătămate pe cerințele privind încasarea prejudiciului material s-a admis în principiu, explicându-i dreptul de a se adresa cu acțiune civilă în ordine generală.

S-au respins cerințele acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare ce țin de efectuarea expertizelor în sumă de 1222,00 lei din contul inculpatului, ca neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Mailovschi Ion a fost condamnat pentru faptul că dânsul, la 27.09.2016 ora 08.30 aflându-se în piața comercială din s. Chetrosu r-nul Drochia, în rezultatul unui conflict verbal, l-a lovit pe Papămeri Petru cu pumnii în regiunea capului, l-a dat jos la pământ și l-a apucat puternic cu mâna dreaptă de mâna stângă, cauzându-i vătămări corporale medii ce au provocat dereglarea sănătății pe un timp îndelungat.

Acțiunile inculpatului Mailovschi Ion în cadrul urmăririi penale au fost încadrate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, vătămare intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, care sau confirmat la judecarea în fond a cauzei, fapt pentru care a fost condamnat.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura raionului Drochia, Robu Victoria, care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încasate din contul inculpatului Mailovschi Ion cheltuieli judiciare suportate pe cauza penală în sumă de 1222, pentru efectuarea expertizelor. În rest sentința să fie menținută fără modificări.

În apel procurorul a invocat, că nefondat s-a respins ca neîntemeiată cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului Mailovschi Ion a cheltuielilor judiciare în sumă de 1222 lei suportate pentru efectuarea expertizelor medico-legale și expertizei psihiatrice.

Făcând referire la prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, a menționat că cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sânt suportate de condamnat sau trecute în contul statului.

A considerat, că inculpatul Mailovschi Ion trebuia să suporte cheltuielile judiciare în sumă de 1222 lei.

3.2. Inculpatul Mailovschi Ion, care a solicitat casarea sentinței, cu emiterea unei noi

hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a invocat, că sentința este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu a comis infracțiunea încriminată.

A menționat că partea vătămată Papămeri Petru l-a agresat și el a fost nevoit să se apere, deaceia l-a lovit pe acesta în regiunea feței.

Suplimentar, inculpatul a indicat, că instanța de fond la judecarea cauzei penale nu a elucidat pe deplin circumstanțele în care s-a produs presupusa infracțiune, fără a da o apreciere faptului la stabilirea vinovăției lui Mailovschi Ion în comiterea presupusei infracțiuni, că anume partea vătămată a început primul să-l lovească. El s-a apărat de agresiunea lui Papămeri Petru, lovindu-l pe acesta doar în regiunea feței, fiind o legitimă apărare.

A invocat, că instanța de judecată nu a dat nici o apreciere faptului că declarațiile părții vătămate Papămeri Petru sunt contradictorii cu cele date de martori și materialele cauzei.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 26 iunie 2019, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de către procuror și inculpate, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt, de drept și just a tras concluzia că inculpatul Mailovschi Ion a comis infracțiunea ce i se impută, corect fiind recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal, vătămare intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect și obiectiv apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu — din punct de vedere al coroborării lor.

Soluția instanței de fond se bazează pe probele verbale și scrise: declarațiile inculpatului Mailovschi Ion, pe care le-a apreciat corespunzător în raport cu celelalte probe, declarațiile părții vătămate Papămeri Petru, declarațiile martorilor Corogoda Vasile, Spinei Liubovi, Tofan Marian, Marcoci Maria, Porcescu Victor, plângerea lui Papămeri P. din 28.09.2016, raportul de constatare medico-legală nr. 427 din 29.09.2016, ordonanța de recunoaștere ca parte civilă pe Papămeri P. în sumă de 600 lei, raportul de

expertiză medico-legală nr. 223 D din 04.11.2016, raportul de expertiză medico-legală nr. 518 din 08.11.2016, actul de expertiză psihiatrico-legală nr. 522 A din 08.12.2016, raportul de expertiză medico-legală nr. 246 D din 17.11.2016, raportul de expertiză judiciară nr. 11 D din 27.01.2017 a lui Papămeri Petru, procesul-verbal de confruntare între bănuitul Mailovschi Ion și partea vătămată Papămeri Petru; cercetate în ședința de judecată.

Argumentele lui Mailovschi Ion precum că s-a apărat nu-s plauzibile, or, atât partea vătămată, cât și martorii audiați, au declarat că Mailovschi Ion i-a aplicat lui Papămeri Petru lovituri este față, apoi l-a dat jos, unde a continuat violența fizică. N-a fost nici o legitimă apărare, deoarece doar la încercarea lui Papămeri Petru de a-l lovi, Mailovschi Ion i-a aplicat lovituri, urmate de vătămări corporale.

Pe parcursul audierilor, Papămeri Petru cert a povestit cu lux de amănunte circumstanțele cauzei, declarațiile fiind confirmate de martori și expertiza medico-legală.

Versiunile și argumentele prezentate de inculpat și apărătorul acestuia este o evidentă formă de sustragere de la răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită, or, s-a stabilit cert și fără careva dubii, că faptele expuse în învinuire își regăsesc în probele administrate și cercetate în ședința de judecată, suplimentar în instanța de apel.

Cât ține de pedeapsa penala, instanța de apel a considerat că instanța de fond a aplicat inculpatului Mailovschi Ion o pedeapsă legală, întemeiată, motivate, echitabilă și proporțională faptelor de care acesta a fost învinuit și a cărui vinovăție a fost dovedită.

Instanța de apel a considerat că cheltuielile judiciare în mărime de 1222 lei necesită a fi trecute în contul statului.

Din apel și materialele cauzei a rezultat, că cheltuielile în sumă de 1222 lei țin de efectuarea expertizei judiciare, și anume, raportul de expertiză medico-legală nr. 518 din 08.11.2016 în sumă de 57 lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 223 "D" din 04.11.2016 în sumă de 57 lei, actul nr. 522a-2016 din 07.11.2016 în sumă de 994 lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 246 "D" din 17.11.2016 în sumă de 57 lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 11 "D" din 27.01.2017 în sumă de 57 lei.

Instanța de apel a statuat, că expertiza psihiatrico-legală și medico-legală este o probă, care de rând cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării, au menirea a demonstra în instanță vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia.

Sub acest aspect, instanța de apel a menționat obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului în cazul dat a

cheltuielilor în sumă de 1222 lei pentru expertizele judiciare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul inculpatului, Ciuru Igor, prin care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărâri de achitare a lui Mailovschi Ion, invocând următoarele:

- instanța de apel nu a înlăturat omisiunile admise de instanța de fond și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante în care s-a produs presupusa infracțiune;

- instanța de apel nu a elucidat dacă degetul putea să se fi rupt anume de la lovitura apicată de Papămeri Petru lui Mailovschi Ion;

- deși inculpatul a adus mai multe argumente în acest sens, instanța de apel a evitat să se pronunțe asupra acestui fapt, drept urmare a pronunțat o hotărâre nemotivată prin ce instanța de apel a încălcat art. 6 alin. (1) CEDO;

- s-a menționat că, partea vătămată a invocat faptul că conflictul s-ar fi iscat de la faptul că Mailovschi Ion ar fi pretins de la Caragoda Vasile și de la partea vătămată Papămeri Petru câte 300 lei pentru dreptul de a vinde în piață și pentru faptul că Marcoci Maria, mătușa inculpatului, din cauza că aceștia vând ceai și cafea, nu-și poate vinde marfa.

Or, atât Caragoda Vasile, cât și ceilalți martori audiați au confirmat versiunea invocată de Mailovschi Ion precum că 300 de lei acesta i-a solicitat de la Caragoda Vasile, care este verișorul său, în contul unei datorii pe care Caragoda Vasile o are față de Mailovschi Ion;

- de asemenea, menționăm că niciun martor nu a confirmat versiunea inițială a lui Papămeri Petru precum că, ultimul a încercat să-l dea jos pe Mailovschi Ion la care ultimul l-a apucat cu mâna sa dreaptă de degetul al patrulea de la mâna sa la care el a simțit o durere puternică în acel moment și un sunet de parcă s-ar fi rupt un os și nici declarațiile făcute la audierea suplimentară precum că, când a încercat să-l împingă pe Mailovschi Ion de pe dânsul încercând să-l dea într-o parte anume în acest moment ultimul i-a apucat cu mâna sa dreaptă de degetul al patrulea al mâinii mele stângi răsucind acest deget în direcția de înafară a mâinii la care el a simțit o durere puternică în acel moment și un sunet de parcă s-ar fi rupt un os;

- considerăm că lipsa argumentelor din declarația inițială cu privire la ruperea degetului s-a încercat de a fi completată prin declarațiile suplimentare ale lui Papămeri Petru, pentru a fi încadrate acțiunile lui Mailovschi Ion în prevederile art. 152 alin. (1) CP.

Or, declarațiile părții vătămate Papămeri Petru sunt combătute atât de declarațiile

martorilor, cât și de raportul de expertiză medico-legală nr. 246 „D„ din 17.11.2016 potrivit căruia Fractura marginală falanga distală a degetului patru mâinii stângi putea apărea în urma loviturilor cu pumnul mâinii stângi asupra bănuitului Mailovschi Ion (f.d.67) și raportul de expertiză judiciară nr. 11 D din 27.01.2017 potrivit căruia Fractura marginală falanga distală a degetului patru mâinii stângi putea apărea în urma loviturilor cu pumnul mâinii stângi asupra bănuitului Mailovschi Ion, precum și prin răsucire (f.d.126-127).

6. La recursul ordinar declarat de avocatul inculpatului, Ciuru Igor, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, motivând prin faptul că instanța de apel a constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect a încadrat acțiunile inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului declarat din următoarele considerente.

În drept, soluția de inadmisibilitate a recursului declarat de procuror, își are sediul juridic în dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, unde este stipulat că, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, poate să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Din conținutul recursului ordinar declarat de apărătorul inculpatului se constată că acesta, face referire la temeiurile de casare din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, intervenind cu solicitarea de a se dispune desființarea deciziei instanței de apel, de altfel și a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Mailovschi Ion să fie achitat.

Concomitent, în conținutul cererii de recurs avocatul consemnează doar circumstanțe factologice, pe care le descrie în detaliu, evidențiind că, atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au apreciat la justa valoare probatoriu administrat pe caz, iar referitor la criticele aduse deciziei instanței de apel, acestea, în esență, constituie un „apel deghizat”, care se bazează în mod primordial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există „circumstanțe cu caracter substanțial și convingător”, care să justifice ingerința în hotărârea instanței de apel sau în cea a primei instanțe, cu dispunerea achitării în privința lui Mailovschi Ion.

Pe aceeași linie de considerente, Colegiul ține să evidențieze că, invocarea formală a

unor temeieri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu va face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente de drept, care cu desăvârșire lipsesc aici, și care ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întregul proces penal.

Așadar, instanța supremă nu se va expune cu privire la preținsele erori de drept prevăzute de pct. 6) și 8) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, întrucât autorul cererii de recurs semnalându-le, a eșuat să descrie esența acestora și relevanța lor pentru cauza deferită judecării.

Verificând materialele dosarului, Colegiul penal constată că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței prin care Mailovschi Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei. În opinia Colegiului penal soluția respectivă este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept incidente cauzei, iar careva temeieri de a interveni în această soluție nu s-au stabilit.

Or, decizia recurată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar raționamentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 din CEDO.

În acest context, Colegiul nu poate susține argumentele recurentului precum că instanța de apel nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, care obligă instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și să verifice probatoriul administrat, întrucât reieșind din decizia contestată se învederează că aceasta cuprinde atât descrierea și analiza detaliată a tuturor probelor, cât și răspunsurile argumentate formulate la alegerile inculpatului Mailovschi Ion.

Din alt punct de vedere, invocând prevederile din art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, Colegiul remarcă faptul că, verificarea probelor este atributul exclusiv al activității desfășurate de instanțele de fond, iar descrierea lor amănunțită în cererea de recurs, precum și criticele semnalate în legătură cu pretinsa interpretare eronată a acestora nu este obiect de cercetare la etapa dată a procedurilor.

Instanța de recurs se realizează argumentelor expuse în sentință și în decizia Curții de Apel contestate, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare,

în cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din cererea de recurs înaintată de avocatul Ciuru Ig. nu și-au găsit confirmarea.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 iunie 2019, în cauza penală privind-l pe inculpatul **Mailovschi Ion XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 februarie 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana